

Elektroodpad vzniká už při nákupu. Nové přístroje pořizujeme dřív, než ty staré doslouží

Praha, 20. dubna 2026

Známe to téměř všichni – starší mobil, rychlovarná konvice nebo notebook, který odložíme stranou jen proto, že na trh přišel novější model. Právě rychlé tempo obměny elektroniky přináší víc odpadu a větší zátěž pro planetu, než si často uvědomujeme. Vedle správné recyklace je proto zásadní zvažovat i to, zda spotřebič opravdu potřebujeme vyměnit, nebo jej stačí opravit. Právě Den Země, který letos připadá na 22. dubna, je ideální příležitostí připomenout, že šetrný přístup k planetě nezačíná až u třídění odpadu, ale už u samotné spotřeby.

Elektroodpad nevzniká až při vyhazování starého zařízení, ale už při nákupu nového. Právě rozhodnutí o pořízení nového přístroje totiž zásadně ovlivňuje množství odpadu, který v budoucnu vznikne. Česká i zahraniční data ukazují, že elektroodpadu přibývá rychleji, než se ho daří recyklovat. Podle posledních dostupných údajů Ministerstva životního prostředí se v Česku v roce 2023 sice zvýšil sběr vysloužilých elektrozařízení, celková úroveň zpětného odběru ale zůstala pod zákonnou hranicí 65 procent. Global E-waste Monitor 2024 zároveň upozorňuje, že objem elektroodpadu ve světě roste hlavně kvůli vyšší spotřebě, kratší životnosti výrobků a faktu, že oprava bývá často složitější než nákup nové věci.

*„Elektroodpad není důkaz, že systém sběru nefunguje. Naopak, zpětný odběr má v Česku své pevné místo. Limitem se v poslední době stává spíše tempo spotřeby než samotná recyklace. U řady výrobků dnes nerozhoduje o výměně technický stav, ale spíš pohodlí, marketing nebo pocit, že je čas pořídít si novější model,“ říká **Denisa Krumlová**, marketingová manažerka společnosti **REMA Systém**, která je jedním ze tří největších kolektivních systémů zajišťujících sběr odpadních elektrozařízení v České republice.*

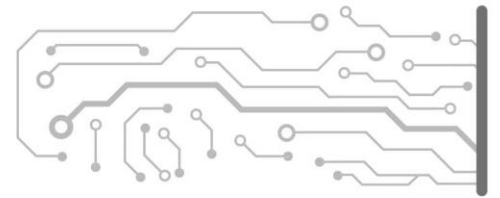
Na důležitosti tak postupně získává snaha používat věci déle. Právě tímto směrem ostatně míří i evropská debata o elektroodpadu: méně ho bude jen tehdy, když se elektronika nebude tak rychle vyhazovat. Evropský parlament proto dlouhodobě podporuje kroky, které mají prodloužit životnost výrobků – příkladem může být takzvané právo na opravu, které začne v Česku platit od 31. července 2026.

Proč měníme funkční věci?

Klíčovým faktorem, který pohání nárůst elektroodpadu, je rozdíl mezi tím, jak dlouho přístroj může reálně fungovat, a jak dlouho ho skutečně chceme používat. Odborníci v této souvislosti rozlišují dva typy životnosti. Zatímco fyzická životnost definuje dobu, po kterou je výrobek schopen spolehlivě plnit svou úlohu, morální životnost končí ve chvíli, kdy spotřebič sice stále funguje, ale pro uživatele je už nemoderní nebo jinak nedostačující.

Tento trend je mnohdy spojován i s tlakem na rychlejší obměnu výrobků, včetně obtížnější opravitelnosti některých zařízení. Právě i těmito praktikám by měla zabránit plánovaná evropská legislativa.

Jak dlouho nám spotřebiče skutečně slouží?

Data z evropských průzkumů ukazují, že průměrná doba používání se u různých kategorií elektrozařízení výrazně liší, i když v posledních letech dochází k mírnému prodlužování jejich životnosti. Zatímco velké domácí spotřebiče nám podle dat organizace Euroconsumers průměrně slouží 12 a půl roku, menší zařízení jako vysavače nebo kávovary vydrží devět let. Chytré telefony, tablety nebo notebooky pak mají nejkratší cyklus obměny, zpravidla kolem pěti až sedmi let, přestože jejich fyzická životnost bývá výrazně delší.

Z evropského průzkumu spotřebitelských podmínek z loňského roku zároveň vyplývá, že lidé sice v některých případech s výměnou spotřebičů čekají déle než dřív, rozhodující okamžik ale často přichází ve chvíli poruchy po skončení záruky. Právě tehdy se ukazuje, jak snadno se z opravitelného výrobku může stát odpad – pro téměř dvě třetiny lidí je oprava příliš drahá a každý druhý z nich si raději pořídí nový produkt. O vzniku elektroodpadu tak často nerozhoduje jen technický stav zařízení, ale i cena opravy a dostupnost servisu.

„Právě proto je důležité přemýšlet o životnosti výrobku už při jeho pořizování. Každý spotřebič má svůj přirozený životní cyklus, ten se ale dá prodloužit, pokud je možné ho opravit, inovovat nebo dál smysluplně používat. Každý rok navíc v používání jednoho zařízení znamená méně odpadu i nižší tlak na výrobu nových produktů,“ uzavírá Denisa Krumlová, marketingová manažerka společnosti REMA Systém.

TEST: Jste expertem na životnost elektra?

Je dané tvrzení pravda, nebo lež? Otestujte své znalosti o tom, co skutečně přispívá ke vzniku elektroodpadu.

1. Většina lidí mění lednici jen proto, že už není moderní.

(Odpověď: LEŽ. U velkých spotřebičů lidé nejčastěji volí výměnu kvůli technické nespolehlivosti nebo nefunkčnosti.)

2. Pokud prodloužíte interval nákupu nového mobilu z jednoho roku na čtyři, snížíte jeho ekologický dopad o 40 procent.

(Odpověď: PRAVDA. Data ukazují, že delší používání jednoho zařízení zásadně snižuje jeho celkovou ekologickou stopu.)

3. Hlavním důvodem, proč lidé neopravují pozáruční elektroniku, je nedostatek opraven a opravářů.

(Odpověď: LEŽ. Hlavní překážkou je vysoká cena opravy v poměru k ceně nového výrobku.)

4. Fyzická životnost zařízení bývá kratší než jeho morální životnost.

(Odpověď: LEŽ. Morální životnost bývá kratší než fyzická. Zařízení často ještě funguje, ale my už ho považujeme za zastaralé nebo nedostačující, a proto ho vyměníme dřív, než skutečně doslouží.)

O společnosti REMA Systém

Hlavními aktivitami společnosti REMA Systém jsou služby zabezpečující zpětný odběr a recyklaci odpadních elektrických a elektronických zařízení, jde například o pračky, lednice, televizory, počítače, tiskárny, mobilní telefony a další přístroje.

Svým klientům REMA Systém nabízí odborné a komplexní řešení na cestě ke splnění legislativních povinností, běžným spotřebitelům pomoc a jednoduché vyřešení starostí s nepotřebnými či vysloužilými elektrospotřebiči. V oblasti ochrany životního prostředí REMA Systém působí od roku 2005, od kdy provozuje systém pro zpětný odběr a recyklaci odpadních elektrozařízení.

Podrobné informace najdete na adrese www.rema.cloud, informace k projektu Chytrá recyklace naleznete na www.chytrarecyklace.cz.

Kontakt:

Vlasta Macháčová

LESENSKY.CZ s.r.o.

mobil: +420 778 002 046

e-mail: machacova@lesensky.cz

Hlinky 487/35, 603 00 Brno

www.lesensky.cz

